

Kuulutus Helsingin Satama Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ilmoittaa Helsingin Satama Oy:n Länsisataman laajennushankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus) vireilläolosta (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä; 252/2017).

Hankkeessa Länsisataman nykyistä laiturirakennetta laajennetaan ja eteläkärkeen rakennetaan uusi kenttäalue. Hankkeeseen sisältyy myös satamatunnelin rakentaminen Länsisatamasta Länsiväylälle. Hankkeen tavoitteena on, että Tallinnan ja Helsingin välinen matkustajaliikenne keskitetään Länsisatamaan.

YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot:

VE0 (0-vaihtoehto): Hankkeen toteuttamatta jättäminen. Vaihtoehto ei mahdollista liikenteen keskittymistä koskevan periaatepäätöksen toteuttamista. Vaihtoehdossa Länsisataman liikenne pysyy nykyisen kaltaisena eikä Tallinnaan suuntautuvaa alusliikennettä voida keskittää Länsisatamaan. Vaihtoehdossa myös Eteläsataman ja Katajanokan alusliikenteen säilyisivät nykyisellään eikä Eteläsatamaa voitaisi luovuttaa muuhun käyttöön periaatepäätöksen mukaisesti. Liikenne Länsisatamaan kulkisi nykyisiä maanpäällisiä reittejä pitkin. Satamalaitureita peruskorjataan niiden toimintiaan pidentämiseksi.

VEA: Länsisataman kapasiteetin kasvattaminen laiturirakenteiden muutoksien avulla, joihin kuuluvat yhden laiturin peruskorjaus ja kolmen satamalaiturin muutostyöt ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Uusien laiturirakenteiden ja kenttäalueiden yhteispinta-ala on noin 3,8 hehtaaria. Sataman laajennus aiheuttaa Länsisatamassa noin 333 000 m³ sedimenttien ruoppaustarpeen. Sataman laajennuksen toimenpiteet ovat kaikissa hankevaihtoehdoissa samat.

Lisääntynyt satamaliikenne ohjataan satamatunneliin. Satamatunnelin toinen suuaukko sijoittuu kaikissa hankevaihtoehdoissa Länsiterminaali T1:n kohdalle satama-alueelle. Satamatunnelin maanpäällinen poistoilmarakenne voi sijoittua satama-alueen ulkopuolelle. Satamatunnelin läntisen suuaukon sijainti vaihtoehdossa VEA poikkeaa vaihtoehdoista VEC ja VED. Satamatunnelin läntinen suuaukko sijoittuu vaihtoehdossa VEA niin sanotun Ilmarisentalon (Porkkalankatu 1) pohjoispuolelle sijoittuen Lapinlahden puiston eteläreunaan. Satamatunnelin

maanpäällinen poistoilmarakenne Salmisaaren päässä sijoittuu Lapinlahden puiston reunaan.

Satamatunnelin maanalaisen osuuden linjaus poikkeaa kaikkien hankevaihtoehtojen välillä. Tunnelilinjaus VEA kulkee Hietalahden kautta aina Mechelininkadun itäpuolelle ja ortodoksisen hautausmaan alitse kohti Länsiväylää. Tekninen pysty-yhteys on suunniteltu sijoittuvan Köydenpunojanpuiston kohdalle.

Tunnelin läntisen suuaukon läheisyydessä sijaitseva rantaraitti joudutaan linjaamaan uudelleen Lapinlahden puiston alueella. Alustava linjaus on suunniteltu kulkemaan pääasiassa tällä hetkellä maanpinnalla kulkevan kaukolämpöputkiparin linjauksen mukaisesti. Samalla kaukolämpöputket siirretään maan alle.

Hankevaihtoehdon VEA louhintatarve on yhteensä noin 356 000 kiintokuutiometriä, joka vastaa noin 712 000 irtokuutiometriä. VEA mukaisen tunnelilinjauksen tunneliputkien kokonaispituudet, avokaukalo-osuudet mukaan luettuna, on noin 2 200 metriä. Pohjoisen ja eteläisen tunnelin pituudet poikkeavat hieman toisistaan. VEA vaihtoehdossa molemmat tunnelisuunnat kulkevat yhteisissä avokaukaloissa ja betonitunneliosuuksien leveys on noin 21 metriä. Kalliotunnelit ovat toisistaan erilliset tunneliputket. Kalliotunnelien leveys on noin 12 metriä ja korkeus noin 9 metriä.

VEC: Länsisataman kapasiteetin kasvattaminen laiturirakenteiden muutoksien avulla, joihin kuuluvat yhden laiturin peruskorjaus ja kolmen satamalaiturin muutostyöt ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Uusien laiturirakenteiden ja kenttäalueiden yhteispinta-ala on noin 3,8 hehtaaria. Sataman laajennus aiheuttaa Länsisatamassa noin 333 000 m³ sedimenttien ruoppaustarpeen. Sataman laajennuksen toimenpiteet ovat kaikissa hankevaihtoehdoissa samat.

Lisääntynyt satamaliikenne ohjataan satamatunneliin. Satamatunnelin toinen suuaukko sijoittuu kaikissa hankevaihtoehdoissa Länsiterminaali T1:n kohdalle satama-alueelle. Satamatunnelin maanpäällinen poistoilmarakenne voi sijoittua satama-alueen ulkopuolelle. Satamatunnelin läntisen suuaukon sijainti on sama vaihtoehdoissa VEC ja VED mutta poikkeaa vaihtoehdosta VEA. Satamatunnelin suuaukkorakenteet sijoittuvat vaihtoehdossa VEC lännessä Morsian -niemen ja Sulhanen -saaren väliselle alueelle Länsiväylällä. Satamatunnelin poistoilmarakenne Salmisaaren päässä sijoittuu Länsiväylän pohjoispuolelle, Lapinlahden puistoalueen lounaisreunaan.

Satamatunnelin maanalaisen osuuden linjaus poikkeaa kaikkien hankevaihtoehtojen välillä. VEC vaihtoehdossa satamatunnelin linjaus kulkee Hietalahden

kautta aina Mechelininkadun itäpuolelle ja ortodoksisen hautausmaan alitse kohti Länsiväylää. VEC mukainen linjaus kulkee VEA vaihtoehtoa lähempänä Mechelininkatua. Tekninen pysty-yhteys on suunniteltu sijoittuvan Köyden-punojanpuiston kohdalle.

Satamatunneli ylittää varmuusvarastona toimivat Helenin öljyluolat. Turvallisuussyistä luolien käyttöä polttoaineen varastoina ei voida jatkaa ja öljyluolat tulee poistaa käytöstä ennen satamatunnelin rakentamista. Vaihtoehtoon VEC toteutus edellyttää TUKESin louhintakiellon purkamista Helenin öljyluolien alueella. Kevyelle polttoöljylle tulee rakentaa korvaava varasto ennen nykyisten öljyluolien käytöstä poistoa. Öljyluolien käytöstä poisto edellyttää jatkosuunnittelua ja luvanvaraisten tutkimus- ja kunnostusmenetelmien käyttöä työssä.

Hankevaihtoehtoon toteuttaminen edellyttää Helenin lauhdevesikanaalin syventämistä satamatunnelien kohdalla Länsiväylän alla. Lauhdevesikanaalia voidaan myös joutua siirtämään, mutta alustavan suunnittelun mukaisesti siirrolle ei nähdä tarvetta.

Tunnelilinjausten toteuttaminen edellyttää noin 14 000 m³ suuruista meritäyttöä Länsiväylän pohjoispuolisen virkistysreitit (Hiililaiturinkuja) uudelleen linjaamiseksi.

Hankevaihtoehtoon VEC mukaisen satamatunnelin louhintatarve on yhteensä noin 408 000 kiintokuutiometriä, joka vastaa noin 816 000 irtokuutiometriä.

VEC mukaisen tunnelilinjausten tunneliputkien kokonaispituudet, avokaukalosuudet mukaan luettuna on noin 2 450 metriä. Pohjoisen ja eteläisen tunnelin pituudet poikkeavat hieman toisistaan. VEC vaihtoehtossa molemmat tunnelisuunnat kulkevat yhteisessä avokaukalossa ja betonitunnelissa vain Länsisataman päässä. Länsisataman päässä avokaukalon ja betonitunnelin leveys on noin 21 metriä. Kalliotunneliosuudet sekä Salmisaaren päässä betonitunnelit ja avokaukalot ovat toisistaan erilliset. Kalliotunneleiden leveys on noin 12 metriä ja korkeus noin 9 metriä. Salmisaaren päässä avokaukaloiden ja betonitunneleiden leveys on noin 10 metriä. Salmisaaren päässä betonitunneleiden korkeus on noin 10 metriä.

VED: Länsisataman kapasiteetin kasvattaminen laiturirakenteiden muutoksien avulla, joihin kuuluvat yhden laiturin peruskorjaus ja kolmen satamalaiturin muutostyöt ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Uusien laiturirakenteiden ja kenttäalueiden yhteispinta-ala on noin 3,8 hehtaaria. Sataman laajennus aiheuttaa Länsisatamassa noin 333 000 m³ sedimenttien ruoppaustarpeen. Satamatunnelin maanpäällinen poistoilmarakenne voi sijoittua satama-alueen ulkopuolelle. Sataman laajennuksen toimenpiteet ovat kaikissa hankevaihtoehtoisissa samat.

Lisääntynyt satamaliikenne ohjataan satamatunneliin. Satamatunnelin toinen suuaukko sijoittuu kaikissa hankevaihtoehdoissa Länsiterminaali T1:n kohdalle satama-alueelle. Satamatunnelin maanpäällinen poistoilmarakenne voi sijoittua satama-alueen ulkopuolelle. Satamatunnelin läntisen suuaukon sijainti on sama vaihtoehdoissa VED ja VEC mutta poikkeaa vaihtoehdosta VEA. Satamatunnelin suuaukkorakenteet sijoittuvat vaihtoehdossa VED lännessä Morsianniemen ja Sulhanen -saaren väliselle alueelle Länsiväylällä. Satamatunnelin Salmisaaren päään poistoilmarakenne sijoittuu Hiililaiturinkujan virkistysreitin ja Länsiväylän kaistojen väliin jäävälle alueelle.

Satamatunnelin maanalaisen osuuden linjaus poikkeaa kaikkien hankevaihtoehtojen välillä. VED mukainen satamatunnelin linjaus sijoittuu Ruoholahteen Mechelininkadun länsipuolelle. Tekninen pysty-yhteys sijoittuu Santakadun itäpäähän katualueelle.

Satamatunneli ylittää varmuusvarastona toimivat Helenin öljyluolat. Turvallisuussyistä luolien käyttöä polttoaineen varastoina ei voida jatkaa ja öljyluolat tulee poistaa käytöstä ennen satamatunnelin rakentamista. Vaihtoehdon VED toteutus edellyttää TUKESin louhintakiellon purkamista Helenin öljyluolien alueella. Kevyelle polttoöljylle tulee rakentaa korvaava varasto ennen nykyisten öljyluolien käytöstä poistoa. Öljyluolien käytöstä poisto edellyttää jatkosuunnittelua ja luvanvaraisten tutkimus- ja kunnostusmenetelmien käyttöä työssä.

Hankevaihtoehdon toteuttaminen edellyttää Helenin lauhdevesikanaalin syventämistä satamatunnelien kohdalla Länsiväylän alla. Lauhdevesikanaalia voidaan myös joutua siirtämään, mutta alustavan suunnittelun mukaisesti siirrolle ei nähdä tarvetta.

Tunnelilinjausten toteuttaminen edellyttää noin 14 000 m³ suuruista meritäyttöä Länsiväylän pohjoispuolisen virkistysreitin (Hiililaiturinkuja) uudelleen linjaamiseksi.

Hankevaihtoehdon VED mukaisen satamatunnelin louhintatarve on yhteensä noin 351 000 kiintokuutiometriä, joka vastaa noin 702 000 irtokuutiometriä. VED mukaisen tunnelilinjausten tunneliputkien kokonaispituudet, avokaukalo-osuudet mukaan luettuna on noin 2 106 metriä. Pohjoisen ja eteläisen tunnelin pituudet poikkeavat hieman toisistaan. VED vaihtoehdossa molemmat tunnelisuunnat kulkevat yhteisessä avokaukalossa ja betonitunnelissa vain Länsisataman päässä. Länsisataman päään avokaukalon ja betonitunnelin leveys on noin 21 metriä. Kalliotunneliosuudet ja Salmisaaren päään betonitunnelit sekä avokaukalot ovat toisistaan erilliset. Kalliotunneleiden leveys on noin 12 metriä ja korkeus noin 9 metriä. Salmisaaren päään avokaukaloiden ja betonitunneleiden leveys on noin 10 metriä. Salmisaaren päään betonitunneleiden korkeus on noin 10 metriä.

Arviointiselostuksen ja kuulutuksen nähtävillä pito

Arviointiselostus ja kuulutus ovat nähtävillä **13.11.2023–11.1.2024**:

- Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa.
- Ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/lansisatamaYVA.
- Helsingin kaupunki, Kirjaamo, Pohjoisesplanadi 11–13, 00170 Helsinki
- Pasilan virastokeskus, Yhteisaula, Opastinsilta 12 A, 2. krs, Itä-Pasila, Helsinki

YVA-selostuksen esittelytilaisuus

Arviointiselostusta ja hanketta käsittelevä avoin yleisötilaisuus järjestetään Hyvän toivon kappelissa keskiviikkona 29.11.2023 klo 17–19, Länsisatamankatu 26–28, 00180 Helsinki.

Mielipiteen esittäminen

YVA-selostuksesta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne Uudenmaan ELY-keskukseen viimeistään **11.1.2024**. Viitteeksi UUDELY/13199/2022.

Uudenmaan ELY-keskuksen arviointiselostuksesta antama perusteltu päätelmä sekä arviointiselostuksesta esitetyt mielipiteet ja annetut lausunnot julkaistaan kahden kuukauden kuluessa nähtävillä olon päättymisestä internetissä osoitteessa www.ymparisto.fi/lansisatamaYVA.

Uudenmaan ELY-keskuksen yhteystiedot

- Käyntiosoite: Pasilan virastokeskus, Yhteisaula, Opastinsilta 12 A, 2. kerros, Itä-Pasila, 00520 Helsinki
- Postiosoite: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, PL 36, 00521 Helsinki
- Sähköpostiosoite: [kirjaamo.uusimaa\(at\)ely-keskus.fi](mailto:kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi).

Kuulutuksen julkaiseminen

Tämä kuulutus julkaistaan 13.11.2023 ja pidetään nähtävillä 11.1.2024 saakka Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivulla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa. Helsingin ja Espoon kaupungeja on pyydetty tiedottamaan kuulutuksesta

13.11.2023

UUDELY/13199/2022

verkkosivuillaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 20 §:n ja kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti.

Helsingissä 13. päivänä marraskuuta 2023

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS